

Openbaar

Zaaknummer: 270034

Informatienota voor de Gemeenteraad

Collegedatum: 3 december 2024

Antwoord op schriftelijke vragen Fractie VVD Wijchen: Koopt Wijchen huishoudelijke hulp ook te duur in?

Kernboodschap

IPSE Studies heeft een analyse gemaakt van de kostendoelmatigheid van de gemeentelijke dienstverlening op het gebied van de hulp bij het huishouden in de kader van de Wmo. Dit onderzoek geeft ons, wel met de nodige voorbehouden, enig inzicht in onze gemeentelijke doelmatigheid. Het rapport maakt het niet goed mogelijk om de doelmatigheid tussen twee gemeentes te vergelijken. Wijchen probeert voortdurend om zo efficiënt mogelijk goede kwaliteit van zorg te leveren.

Antwoord van het college

1. Is het college bekend met deze IPSE-studie?

Ja, het college is hiermee bekend. Het algemene rapport is ons meerdere malen door IPSE Studies toegezonden. Naar aanleiding van de VVD-vragen hebben wij tegen betaling het benchmarkrapport voor Wijchen opgevraagd.

2. Wat is de efficiëntiescore van Wijchen volgens dit onderzoek?

De score van de aan de inkoop gerelateerde kostendoelmatigheid is in Wijchen 80,4%. De score voor de overige, niet aan inkoop gerelateerde, kostendoelmatigheid is 94,5%. U treft het rapport voor Wijchen aan in de bijlage.

3. Wat is het college van plan te doen met de bevindingen van deze IPSE-studie?

Wijchen probeert voortdurend om zo efficiënt mogelijk goede kwaliteit van zorg te leveren. We zien de uitkomsten zoals IPSE verwoordt als een impuls voor een verdere zoektocht naar mogelijke verbeteringen.

4. Hoeveel kan er bespaard worden als Wijchen dezelfde efficiëntiescore behaalt als de "best in class" in onze categorie?

Het rapport maakt het niet goed mogelijk om de resultaten tussen de gemeente Wijchen en de gemeente Kampen (best in class) te vergelijken. Ook biedt het rapport geen pakkende adviezen over wat je als gemeente moet doen om je doelmatigheid te verhogen. Het rapport biedt inzicht in de punten waarop je afwijkt van andere gemeenten, zonder een verdere analyse van de afwijkingen.

De overhead-ratio lijkt een belangrijke impact te hebben op de eindscore van een gemeente (meest significante kenmerk met een negatief effect). In Wijchen is dit 19,1%. Onduidelijk is waar deze uitkomst op gebaseerd is. Is het specifiek voor de HH uitgewerkt of is dit op een zeer algemene manier benaderd. Ter vergelijking: Kampen heeft 1% overhead ratio. Dit roept wel de vraag op in hoeverre deze ratio, ook in vergelijking met de scores van andere gemeenten, realistisch is.

Nadere toelichting op de scores:

Uit het overzicht met vergelijkbare gemeenten blijkt dat de gemeente Kampen de hoogste score heeft op inkoopdoelmatigheid (97,9%).

Op *overige* doelmatigheid scoort deze gemeente 93,1% en Wijchen 94,5%. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over inkoopmacht van gemeenten tegenover de marktmacht van zorgaanbieders of bestuurlijke verhoudingen binnen een samenwerking of gemeenschappelijke regeling. Een directe link met aspecten van bedrijfsvoering ontbreekt in dit onderzoek.

Bij kostendoelmatigheid worden de prestaties tussen organisaties onderling vergeleken. Wijchen heeft volgens de benchmark een inkoopdoelmatigheid van 80,4%. De "best in class" Kampen 97,9%. Volgens het onderzoek zouden wij (mogelijk) ten opzichte van Kampen nog 17,5% op onze kosten kunnen besparen. Hoe die kostenbesparing te realiseren is, wordt niet (meteen) duidelijk uit de vergelijking van Wijchen met Kampen en andere vergelijkbare gemeenten. In het rapport wordt meerdere malen aangegeven dat de onderzoekers statistisch gezien te maken hebben met onzekerheidsmarges. En dat cijfers vervuuld kunnen zijn door registratiefouten of boekhoudkundige correcties.

Voor de benchmark is een econometrisch model gehanteerd dat de relatie aangeeft tussen de kosten van gemeenten voor de dienstverlening op het gebied van huishoudelijke hulp enerzijds en de geleverde prestaties, omgevingsfactoren (aandeel klanten met niet-westerse immigratieachtergrond, aandeel 60-plussers en aandeel huishoudens met een laag inkomen) en inkoopkenmerken anderzijds. De gemeentegrootte is hierbij ook van invloed. Al deze factoren tezamen, die deels niet beïnvloedbaar zijn, bepalen het resultaat. Zo worden we door de vergrijzing geconfronteerd met een steeds toenemend aantal klanten. De verplichting om reële tarieven te betalen bepaalt in hoge mate de omvang van onze programmakosten.

Hieronder treft u een tabel aan uit het Benchmark rapport dat de geschatte inkoop-effecten samenvat. In iedere cel staat of het betreffende kenmerk een positief of negatief effect heeft op de kostendoelmatigheid. De groene cel geeft aan dat het effect significant is (>10%).

Inkoopkenmerk	Grootteklasse I	Grootteklasse II	Grootteklasse III	Grootteklasse IV
Aantal samenwerkende gemeenten	-	+	+	+
Looptijd contract	-	+	+	+
Verstreken jaren in contract	+	+	-	-
Instrument: open house = 1	-	-	-	-
Procedure: dialoog = 1	-	-	+	+
Procedure: Zeeuws = 1	-	-	+	+
Contract: raamovereenkomst = 1	-	-	-	-
Bekostiging: productiegericht = 1	+	+	+	+
Integraliteit met jeugdzorg: ja = 1	+	+	-	+
Overhead ratio	-	-	-	-

Wijchen valt in grootteklasse III. De positieve kenmerken zijn van toepassing op onze huidige contracten.

- We kiezen voor een langere looptijd van contracten om partnerschap met aanbieders te bevorderen en nieuwe inkoopprocedures te voorkomen en werken hierbij samen met enkele gemeenten in de regio Nijmegen.
- De huidige contracten zijn tot stand gekomen via een Sas-procedure aangevuld met dialoogsessies met aanbieders.
- We sluiten raamovereenkomsten af met aanbieders.
- We hebben productiegerichte bekostiging (pxq).

5. Heeft de gemeente al contact opgenomen met IPSE om te achterhalen welke vergelijkbare gemeenten beter presteren dan Wijchen?

We hebben bij IPSE het benchmark rapport voor Wijchen opgevraagd. In dit rapport staan de gegevens van nog 19 vergelijkbare gemeenten.

6. Zo ja, zijn deze gemeenten al benaderd?

Nee, deze gemeenten hebben wij nog niet benaderd. Het is maar de vraag of deze gemeenten op de hoogte zijn van hun doelmatigheidsscores. De onderzoeksresultaten per gemeente zijn pas beschikbaar nadat het gemeentelijke rapport tegen betaling is opgevraagd. Wijchen heeft dat gedaan.